

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 406/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Petrom Harakálym, Mlynská 28, Košice, veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 Co 86/2012-72 z 21. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej

len „krajský súd“) č. k. 4 Co 86/2012-72 z 21. mája 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

«Sťažovateľ žalobou doručenou Okresnému súdu Košice 1 dňa 11.11.2003 si uplatnil právo na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví, ktoré utrpel dňa 4.7.2001 ako spolujazdec v motorovom vozidle Renault... voči [REDAKOVANÉ]... vlastníčke motorového vozidla zn. Škoda Forman... zapísanej v technickom preukaze, t. j. prevádzkovateľke, teda poistenej na základe ust. § 3 ods. 1 vyhl. č. 423/1991 Z. z...

Pasívna legitimácia žalovanej bola založená na ustanovení § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, ods. 3, § 14 vyhl. č. 423/1991 Zb., na údajoch z technického preukazu a na obsahu Uznesenia OR PZ Rožňava ČVS: OUV 356/Rv-01 zo 4.9.2001. Z Uznesenia OR PZ Rožňava vyplýva, že [REDAKOVANÉ] v trestnom konaní bola vypočítaná ako majiteľka motorového vozidla (teda prevádzkovateľka a poistená. ...

Právny zástupca žalovanej [REDAKOVANÉ] na pojednávaní pred OS Košice 1 č. k. 12C 189/2003 dňa 26.1.2007 predložil nájomnú zmluvu. Na tomto pojednávaní bolo preukázané aj to, že nastala zmena obchodného mena. Z pôvodného nájomcu [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ]... Spoločnosť [REDAKOVANÉ]... bola vymazaná z obchodného registra k 2.12.2006.

Z predloženej nájomnej zmluvy je zrejmé, že dňa 17.2.1998 medzi prenajímateľkou (žalovanou), t. j. [REDAKOVANÉ] a nájomcom, t. j. spoločnosťou [REDAKOVANÉ]... bola uzavretá nájomná zmluva na dobu neurčitú. Na základe nájomnej zmluvy došlo k nájmu motorového vozidla zn. Škoda Forman... Týmto motorovým vozidlom dňa 4.7.2001 bola spôsobená dopravná nehoda...

Sťažovateľ v predmetnom konaní pred OS Košice 1 č. k. 12C 189/2003 preukázal, že do predloženia nájomnej zmluvy žalovanou na pojednávaní dňa 26.1.2007, mu nebolo možné hodnoverne zistiť existenciu dôkazu s právnym účinkom, ktorý by s právnou určitosťou preukazoval, že prevádzkovateľom (poisteným) je niekto iný ako žalovaná, vlastníčka motorového vozidla [REDAKOVANÉ]...

Ani svedecké výpovede svedkov vypočutých v trestnom konaní nepreukazujú, že by poisteným (prevádzkovateľom) v zmysle § 3 ods. 1 vyhl. č. 423/1991 Z. z. je niekto iný ako [REDAKOVANÉ] ...

Predloženie nájomnej zmluvy bolo dôvodom, že sťažovateľ dňa 2.3.2007... navrhol, aby do konania na strane odporcu, ako odporca v 2. rade, vstúpila Slovenská kancelária poisťovateľov (SKP) Bratislava, a to na základe ustanovenia § 3 ods. 4 vyhlášky číslo 423/1991 Zb., keďže spoločnosť [REDAKOVANÉ]... ku dňu 2.12.2006 zanikla. ...

Okresný súd Košice 1 rozsudkom č. k. 12C 183/2010 dňa 14.2.2012, žalobu zamietol.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v predmetnom prípade nebolo sporné, kedy sa poškodený o škodu dozvedel, ale bolo sporné, kedy sa dozvedel o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá (§ 106 Obč. zákonníka). Súd ustálil, že žalobca sa najneskôr dňa 14.8.2003, t. j. kedy bol oboznámený žalobca na OS v Rožňave s vyšetrovacím spisom (ale vo vyšetrovacom spise sa nenachádza predmetná nájomná zmluva). Týmto dňom začala plynúť dvojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňom 14.8.2005. Žalobca podal návrh na pristúpenie žalovaného do konania 2.3.2007, teda po uplynutí zákonnej dvojročnej premlčacej doby.

Z uvedeného dôvodu súd žalobu o náhradu škody z ublíženia na zdraví a o mimoriadnom zvýšení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol ...

Proti rozsudku súdu prvého stupňa sťažovateľ... podal odvolanie...

Sťažovateľ súčasne v odvolaní navrhol, aby KS v Košiciach v zmysle ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p., v prípade potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, lebo vzhľadom na dôvody odvolania ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Krajský súd v Košiciach o návrhu sťažovateľa v zmysle ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p. vôbec nerozhodol a svoje konanie nezdôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Sťažovateľ v podanom odvolaní poukázal, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vec z nasledovných dôvodov:

Právny názor súdu prvého stupňa, že dňa 14.8.2003, kedy mal byť sťažovateľ oboznámený na OS Rožňava s vyšetrovacím spisom (nájomná zmluva však nie je obsahom

vyšetrovacieho spisu), sa mal dozvedieť, kto je prevádzkovateľom motorového vozidla, teda kto je poisteným v zmysle § 3 ods. 1 vyhl. č. 423/1991 Z. z., tak týmto dňom, podľa názoru súdu, mu začala plynúť dvojročná premlčacia doba na náhradu škody a ktorá uplynula dňom 14.8.2005, nemá právne opodstatnenie.

Vykonaným dokazovaním v konaní na OS Košice 1 č. k. 12C 189/2003 bolo preukázané, že vo vyšetrovacom spise sa nenachádza nájomná zmluva na predmetné motorové vozidlo zn. Škoda Forman..., ktorým bola škoda spôsobená. ...

Vo vyšetrovacom spise sa nenachádza ani iný dôkaz takej právnej sily, ktorý by preukázal hodnoverným spôsobom zmenu na poste prevádzkovateľa predmetného motorového vozidla, teda poisteného (§ 3 ods. 1 vyhl. č. 423/1991 Z. z.). ...

Sťažovateľ až predložením nájomnej zmluvy sa skutočne dozvedel, kto je skutočným prevádzkovateľom predmetného motorového vozidla, t. j. poisteným v zmysle § 3 ods. 1, ods. 4 vyhl. č. 423/1991 Z. z.

Predloženie nájomnej zmluvy bolo dôvodom, že sťažovateľ dňa 2.3.2007 na súdnom pojednávaní podal návrh, aby do konania na strane odporcu, ako odporca v 2. rade, vstúpila Slovenská kancelária poisťovateľov (SKP) Bratislava, a to na základe ustanovenia § 3 ods. 4 vyhlášky číslo 423/1991 Zb., v súčinnosti s § 28 ods. 2, 3 zákona číslo 381/2001 Z. z., keďže spoločnosť [REDAKOVANÉ] ... ku dňu 2.12.2006 zanikla...

Z ustanovenia § 3 ods. 4 vyhlášky číslo 423/1991 Z. z. vyplýva, že v prípade smrti poisteného alebo zániku právnickej osoby má poškodený priamo voči poisťovni právo, aby mu škodu nahradila v tom istom rozsahu, v akom by mu ju bola povinná nahradiť za poisteného, keby zostal nažive alebo keby právnická osoba nezanikla.

Uvedené skutočnosti preukazujú, že nárok sťažovateľa nie je v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčaný. Nie je premlčaný, lebo subjektívna premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dvojročná a pre začatie jej plynutia sa vyžaduje preukázaná vedomosť poškodeného (nestačí možnosť takej vedomosti, predpoklad vedomosti) a v danom prípade bola potrebná skutočná vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá tak, aby si sťažovateľ mohol svoj nárok uplatniť.

Sťažovateľ v odvolaní deklaroval, že keď pasívna legitímácia Slovenskej kancelárie poisťovateľov vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 4 vyhl. číslo 423/1991 Z. z., tak sťažovateľovi

vzniká originálny nárok na plnenie z poistenia voči poisťovni, a preto nároky sťažovateľa aj z hľadiska premlčania podliehajú režimu špeciálneho ustanovenia § 104 Občianskeho zákonníka (1 plus 3 roky) a nie režimu ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka...

Krajský súd... rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. ...

Sťažovateľ tvrdí, že rozsudkom Krajského súdu... bol porušený zákon, porušený princíp právnej istoty a tiež bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, základné právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľ svoje tvrdenie opiera o nasledovné dôvody:

Sťažovateľ navrhol odvolaciemu súdu podľa § 238 ods. 3 O. s. p., aby v prípade potvrdzujúceho rozsudku, odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, nakoľko ide rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Odvolací súd sa vôbec nezaoberal s návrhom žalobcu podaným podľa § 238 ods. 3 O. s. p., čo ani nezdôvodnil. Konal v rozpore aj s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p...

Rozhodnutia súdov týkajúce sa posúdenia začiatku plynutia premlčacej lehoty vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého a druhého stupňa pri rozhodovaní vo veci samej nesprávne posúdil prejednávajúcu vec, nerešpektoval zákon, ktorý sa na predmetný prípad vzťahuje. Odvolací súd, ako i súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil, kedy sťažovateľovi skutočne začala plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví v zmysle ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka t. j., kedy sa sťažovateľ skutočne dozvedel kto za škodu zodpovedá.

Odvolací súd, ako i súd prvého stupňa pri rozhodovaní, kedy začala plynúť subjektívna premlčacia doba, nebral do úvahy, že vo vyšetrovacom spise sa nenachádza nájomná zmluva, predmetom ktorej je nájom motorového vozidla zn. Škoda Forman..., ktorým bola škoda spôsobená a ktorá má vplyv na určenie nositeľa pasívnej legitímácie.

To, že vo vyšetrovacom spise sa nenachádzala nájomná zmluva na predmetné motorové vozidlo potvrdil aj súd na pojednávaní v predmetnej právnej veci dňa 14.2.2012...

Vo vyšetrovacom spise, ktorý je zo strany súdu 1. a 2. stupňa rozhodujúcim pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na škodu z titulu ublíženia na zdraví, sa nenachádza žiadny taký dôkaz, ktorý by mal vplyv na zmenu v označení prevádzkovateľa motorového vozidla, t. j. poisteného (§ 3 ods. 1 vyhl. č. 423/1991 Z. z.) a ktorý by zakladal povinnosť zmeny v pasívnej legitímácii.

Takýmto dôkazom nie sú ani výpovede svedkov v trestnom konaní o tom, že dopravná nehoda bola spôsobená „zapožičaným“ motorovým vozidlom, lebo nepreukazujú existenciu nájomnej zmluvy, nepreukazujú kto je prenajímateľom motorového vozidla, nepreukazujú dobu zapožičania motorového vozidla (či išlo o krátkodobé, dlhodobé zapožičanie). Uvedené ešte nepreukazuje, že nájomca motorového vozidla mohol byť prevádzkovateľom motorového vozidla, teda poisteným (§ 1 ods. 1, § 3 ods. 1 vyhl. č. 413/1991 Z. z.), pasívne legitimovaným. ...

Odvolačí súd pri svojom rozhodnutí nevychádzal z ustanovenia zákona § 106 Obč. zákonníka, že pre začatie plynutia premlčacej doby sa vyžaduje skutočná preukázaná vedomosť (nestačí možnosť takej vedomosti), kedy sa poškodený dozvie o škode a tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá tak, aby si mohol svoj nárok uplatniť v žalobnom návrhu na súde. Odvolací súd v rozpore so zákonom, pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby určil dobu, kedy sťažovateľ mohol predpokladať, kto je prevádzkovateľom motorového vozidla...

Subjektívna premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka je dvojročná... pre začatie jej plynutia sa vyžaduje preukázaná vedomosť (nestačí možnosť takej vedomosti, respektíve predpoklad vedomosti) poškodeného, aby si mohol svoj nárok uplatniť...

Odvolačí súd nesprávne právne posúdil aj skutočnosť uvedenú v odvolaní sťažovateľa, že pri pasívnej legitímácii Slovenskej kancelárii poisťovateľov..., na základe ustanovenia § 3 ods. 4 vyhlášky číslo 423/1991 Z. z., a definícii poistnej udalosti v zmysle § 3 ods. 3 vyhl. č. 423/1991 Z. z., citované ustanovenie upravuje originálny nárok sťažovateľa na plnenie z poistenia. Preto nároky sťažovateľa aj z hľadiska premlčania podliehajú režimu špeciálneho ustanovenia § 104 Občianskeho zákonníka (1 plus 3 roky) a nie režimu ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka.

Pri pasívnej legitímácii založenej na ust. § 3 ods. 4 vyhlášky číslo 423/1991 Z. z. ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy preto, lebo škodca je neznámy, nie je splnená podmienka z § 106 Obč. zákonníka..., keď sa poškodený dozvie o škode a o tom kto za škodu zodpovedá.

Nárok v predmetnom prípade uplatnený proti poisťovni (SKP) podľa... § 3 ods. 4 vyhlášky číslo 423/1991 Z. z., nie je založený na povinnosti na náhradu škody, ale len upravuje postup pri uplatňovaní nároku na poistné plnenie proti neznámemu škodcovi...

Odvolaací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal aj na ustanovenie § 15 zákona číslo 381/2001 Z. z. v platnom znení, ktoré sa na prejednávaný prípad nevzťahuje.

Na prejednávaný prípad sa vzťahuje vyhláška číslo 423/1991 Z. z., lebo právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31.12.2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov (§ 28 ods. 2 zákona číslo 381/2001 Z. z.).»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 4 Co 86/2012-72 zo dňa 21.5.2015 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd .

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Co 86/2012-72 zo dňa 21.5.2015 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľa náhradu trov konania sťažovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že podstata základného práva priznaného čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde a že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenia o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale túto aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať (napr. III. ÚS 124/08).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. čl. 46 ústavy a práv podľa čl. 6 dohovoru rozsudkom krajského súdu. K namietanému porušeniu označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd pri posúdení plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na náhradu škody na zdraví vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávne posúdil aj skutočnosť, že pri pasívnej legitimácii Slovenskej kancelárie poisťiteľov Bratislava ide o originálny nárok na plnenie z poistenia, a preto nároky sťažovateľa z hľadiska premlčania podliehajú režimu podľa § 104 Občianskeho zákonníka. Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd sa nezaoberal jeho návrhom podaným podľa § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a ani neuviedol dôvody, pre ktoré sa týmto návrhom nezaoberal.

Sťažovateľ podal proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov (ďalej len „žalovaný“) žalobu o náhradu škody z ublíženia na zdraví a o mimoriadnom zvýšení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, o ktorej rozhodol Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12 C 183/2010-47 zo 14. februára 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) tak, že žalobu zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. V odvolaní proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ namietal, že okresný súd vychádzal „z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom pochybenie súdu spočíva v tom, že na zistený skutkový stav súd, v súvislosti so vznesením námietky premlčania žalovaným, aplikované ust. § 106 ods. 1 OZ, bolo interpretované nesprávne“, a tiež namietal, že „pochybenie súdu... spočíva v tom, že súd na zistený skutkový stav, v súvislosti so vznesením námietky premlčania žalovaným, neaplikoval príslušné právne normy, ktorými boli ustanovenia § 101, § 104 Občianskeho zákonníka“. Podstatou odvolania boli teda rovnaké skutočnosti, ako sťažovateľ namieta v sťažnosti doručenej ústavnému súdu.

Ústavný súd pripomína, že nie je vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09 atď.).

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že je vecou všeobecného súdu, ktorú právnu normu z právneho poriadku Slovenskej republiky aplikuje a ako ju interpretuje. Navyše treba dodať, že všeobecný súd je primárne zodpovedný za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenie musí však byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojou sťažnosťou vlastne pokračuje v polemike so všeobecnými súdmi na úrovni nimi aplikovaného práva, a to uplatnením podstatnej časti argumentácie, o ktorú oprel už svoje odvolanie proti rozsudku okresného súdu s tým, aby ústavný súd preskúmal namietaný rozsudok krajského súdu, očakávajúc spochybnenie krajským súdom podanej interpretácie a následnej aplikácie relevantných právnych noriem.

O arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené rozhodnutie všeobecného súdu by mohlo vo veci sťažovateľa ísť iba v prípade, ak by bolo založené na zrejmom a neopodstatnenom vybočení zo štandardov výkladu práva, ktoré sú v súdnej praxi všeobecne rešpektované, a jeho východiskom by bola nepredvídateľná interpretačná svojvôľa. K takémuto zjavnému aplikačnému excesu spôsobilému založiť porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces však podľa názoru ústavného súdu v posudzovanej veci v konaní krajského súdu nedošlo.

K tomuto názoru dospel ústavný súd vychádzajúc z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorom sa uvádza:

«Žalobca svoju žalobu o náhradu škody pre ublíženie na zdraví oprel o ustanovenie § 427 a nasl. OZ a žaloval najprv [REDAKOVANÉ] a po rozšírení žaloby aj Slovenskú kanceláriu poisťovateľov, keďže firma [REDAKOVANÉ] ako prevádzateľ motorového vozidla, s ktorým bola škoda spôsobená zanikla. Aj odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa vysloveným v napadnutom rozsudku, že žalobca už z vyšetrovacieho spisu.

pripojeného v konaní pred Okresným súdom Rožňava sp. zn. 6C/59/2003 pri náležitej opatrnosti (a zastúpený advokátom) mohol získať informáciu o okolnostiach vzniku škody a o zodpovednosti konkrétnej osoby. Vodič vozidla Hoppej, ktorý nehodu spôsobil tak urobil na pracovnej ceste a spoločnosť [REDAKOVANÉ] nahlásila poisťovni poistnú udalosť. Skutočne preto už najneskôr po vyhlásení rozsudku Okresným súdom Rožňava dňa 14.8.2003 žalobca mohol predpokladať kto je prevádzateľom vozidla, aj preto že komerčný právnik firmy [REDAKOVANÉ] vo svojej výpovedi dňa 22.8.2001 jednoznačne uviedol, že vozidlo zn. Forman vlastnícky patrilo p. [REDAKOVANÉ], ktoré dlhodobo prenajala firme na služobné účely a k nehode došlo pri služobnej ceste, vodičom bol zamestnanec firmy. Preto ak svoju žalobu rozšíril až v roku 2007, urobil tak po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty v zmysle ustanovenia 106 os. 1 OZ. Že bolo možné správne vyvodiť z okolností, za ktorých škoda vznikla, pasívnu legitimáciu spoločnosti [REDAKOVANÉ] v konaní, svedčí aj tá skutočnosť, že [REDAKOVANÉ], ktorý bol v dôsledku nehody ako spolujazdec žalobcu taktiež poškodený na zdraví, viedol konanie pred Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 5C/148/2005 práve proti tomuto žalovanému.

V ustanovení § 104 OZ je určený začiatok premlčacej doby pri právach na plnenie z poistenia, kde premlčacia doba začína plynúť až za rok po poistnej udalosti.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ vyhl. MF SR č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, na ktorého sa vzťahuje zákonné poistenie (ďalej len „poistený“), má právo, aby poisťovňa za neho nahradila v rozsahu a vo výške podľa osobitných právnych predpisov poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla inému na zdraví, pokiaľ poistený za túto škodu zodpovedá podľa zákona a ak sa ďalej neustanovuje inak. Podľa ods. 4 v prípade smrti poisteného alebo zániku právnickej osoby má poškodený priamo voči poisťovni právo, aby mu škodu nahradila v tom istom rozsahu, v akom by mu ju bola povinná nahradiť za poisteného, keby zostal nažive alebo keby právnická osoba nezanikla.

Podľa § 28 ods. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých

zákonov práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na kanceláriu.

Napriek skutočnosti, že poškodený v prípade zániku spoločnosti, ktorá za škodu zodpovedá, má nárok priamo voči kancelárii, neznamená to, že ide o nárok z poistnej zmluvy, ktorej účastníkom bol poškodený, ale je to stále nárok na náhradu škody, ktorý hradí kancelária v rozsahu, v akom by ju hradila za poisteného (ktorý za škodu zodpovedá). Nemožno preto aplikovať ustanovenie § 104 OZ ako pri plnení z poistenia, ale ustanovenie § 106 ods. 1 OZ, ako to správne uzavrel súd prvého stupňa. Na podporu takého záveru je potrebné uviesť, že ak by firma ████████ nezanikla v čase uplatnenia nároku žalobcom (rozšírenia žaloby v roku 2007), nemohlo by sa premlčanie nároku posudzovať podľa § 104 ale stále podľa § 106 ods. 1 O. s. p.»

Ústavný súd v súvislosti s už citovaným odôvodnením rozsudku krajského súdu uvádza, že pokiaľ sťažovateľ iba opätovne uvádza námietky, ktoré už boli predmetom preskúmania krajským súdom na základe ním podaného odvolania proti rozsudku okresného súdu, a požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho právnym posúdením nároku na náhradu škody, stavia tak ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v systéme všeobecného súdnictva, ktorá mu však neprináleží vzhľadom na čl. 124 ústavy. Podľa uvedeného článku ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ústavnosti. Skutočnosť, že okresný súd a krajský súd vo svojich rozsudkoch vyslovili právne závery, s ktorými sťažovateľ nesúhlasí, nezakladá bez ďalšieho oprávnenosť ústavnej sťažnosti a nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že k porušeniu jeho základných práv malo dôjsť tiež tým, že krajský súd sa nezaoberal jeho návrhom podľa § 238 ods. 3 OSP, čo ani nezdôvodnil.

Podľa § 238 ods. 3 OSP dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku

svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie zásadného právneho významu.

Ústavný súd konštatuje, že posúdenie toho, či ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, je plne v kompetencii odvolacieho súdu. Názor sťažovateľa o tom, či o takéto rozhodnutie ide, je irelevantný.

Odvolací súd nie je povinný rozhodovať o návrhu účastníka, ktorým sa domáha, aby odvolací súd vo výroku svojho rozsudku podľa § 238 ods. 3 OSP vyslovil, že dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, je prípustné, pretože ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, a teda nemá ani povinnosť odôvodňovať, prečo takémuto návrhu nevyhovel.

V súvislosti s týmto argumentom sťažovateľa ústavný súd tiež konštatuje, že pokiaľ už pred rozhodnutím krajského súdu o odvolaní sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca žiada, aby krajský súd rozhodol podľa § 238 ods. 3 OSP, že ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, v podstate pripúšťa aj taký výklad relevantných právnych noriem, aký krajský súd aj v jeho veci použil a ktorý zároveň v sťažnosti namieta.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S poukazom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neodôvodnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2015